Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеосвіта»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора ТОВ «Всеосвіта»
№ 15 від 30 червня 2026 р.
_____ Іван ЛИТВИНЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти

«МОТИВАЦІЯ УЧНІВ ДО НАВЧАННЯ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»

м. Київ – 2026

Розробник(и): ТОВ «Всеосвіта» та Віктор Громовий, український педагог, освітній експерт, публіцист, шеф-редактор порталу «Освітня політика».

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (психолого-педагогічна, методична, лідерська); впровадження інструментів мотиваційного менеджменту; управління мотиваційними кризами в освітньому середовищі.

Розроблено на основі: програму укладено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Концепції Нової української школи, стратегії реформування освіти в Україні та п. 10 постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями, внесеними постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133).

Термін дії програми: постійно.

© ТОВ «Всеосвіта», 2026.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: глибока мотиваційна криза серед учнів є одним із найскладніших реальних викликів, із якими стикаються сучасні освітяни. Проблема «не хоче вчитися» вимагає відмови від емоційних, спонтанних реакцій на користь холодного, системного погляду та впровадження ефективного мотиваційного менеджменту, який є вищим пілотажем управління в освіті. Робота в умовах зниження пізнавального інтересу школярів енерговитратна та виснажлива для педагога, що нерідко призводить до професійного вигорання.

Дана програма покликана допомогти вчителю стати мотиваційним дизайнером, здатним відійти від пошуку простих чи миттєвих рішень на користь побудови довгострокових стратегій. Курс пропонує гуманний, цілісний та науково обґрунтований погляд на мотивацію через інтеграцію передових світових практик (праць Ларрі Ферлаццо, Керол Двек, Джона Адера тощо). Він спрямований на розбудову мотиваційного середовища, розшифрування мотиваційних профілів учнів та перетворення особистої енергії дитини на вагомі освітні результати.

Цільова група: працівники закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, позашкільної освіти, керівники закладів освіти, консультанти та психологи Центрів професійного розвитку педагогічних працівників (ЦПРПП).

Обсяг (тривалість): 30 академічних годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: програма орієнтована на подолання кризи мотивації через практичний аналіз кейсів та пропрацювання власних дефіцитів. Курс спонукає слухачів до глибокого рефлексивного аналізу результатів застосування мотиваційних інструментів. Реалізація передбачає вивчення великого пласту нових термінів на букву «М» та створення конкретних дидактичних продуктів («дощок вибору», мотиваційних планів тощо) для негайного впровадження в практику української школи.

Вид підвищення кваліфікації: курс (навчання за програмою підвищення кваліфікації).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: ознайомлення педагогів з ефективними інструментами подолання мотиваційної кризи на рівні класу або окремого учня; формування системного світогляду мотиваційного дизайнера; розвиток умінь проектувати персональні та загальношкільні мотиваційні стратегії для виведення освітнього процесу на стратегічно новий рівень.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Ознайомити слухачів із теоретико-методологічними механізмами мотивації та законами оптимуму мотивації.
2. Опанувати практичний інструментарій аналізу мотиваційних профілів учнів (Moving Motivators).
3. Навчити диференціювати короткострокові ефекти мотиваційних прийомів від їхніх довгострокових наслідків.
4. Напрацювати навички створення прикладних засобів підтримки внутрішньої мотивації («Choice boards», «Why Wall», «Wise feedback»).
5. Сприяти розвитку вміння здійснювати чесний рефлексивний аналіз власної педагогічної мотивації.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

За професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024) професійні: А1. Мовно-комунікативна, А2. Предметно-методична, Б1. Психологічна, Б3. Компетентність педагогічного партнерства, Г2. Організаційна, Г3. Оцінювально-аналітична, Д1. Здатність до навчання впродовж життя.

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 19.10.2021) професійні: А2. Організаційна, А4. Предметно-методична, Б2. Проєктувальна, Г1. Здатність до навчання впродовж життя.

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 967 від 17.09.2021) професійні: В1. Лідерська компетентність, В2. Емоційно-етична компетентність, В3. Компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства, Г3. Проєктувальна, Д1. Інноваційна.

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 28.09.2021) професійні: А2. Проєктувальна, Б3. Комунікативна, Г2. Емоційно-етична.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

1) знатимуть: сутність понять мотиваційної політики, парадигм та конфліктів; вісім принципів Джона Адера; чотири сфери підтримки внутрішньої мотивації за Ларрі Ферлаццо; теорію мислення зростання Керол Двек;
2) вмітимуть: розрізняти типи мотивації та створювати мотиваційні профілі класу; застосовувати стратегію TUMS та «мудрий зворотний зв'язок»; конструювати «дошки вибору домашніх завдань»;
3) володітимуть навичками: рефлексивного аналізу освітнього середовища; моделювання мотиваційних календарів та інтеграції технологій гіперперсоналізації навчання.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: критерієм успішності є правильне виконання не менше ніж 60% тестових завдань.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка, виданий ТОВ «Всеосвіта» згідно з Постановою КМУ № 800 та верифікований на Державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників «Вектор».

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання глибокого аналітико-теоретичного аналізу з покроковим практикумом розробки мотиваційного інструментарію. Особливістю навчання є розбір реальних кейсів категорії «Не хоче вчитися?!» та адаптація міжнародних освітніх технік до реалій української школи. Самостійна робота орієнтована на проектування індивідуальних мотиваційних планів дій.

Зміст програми складається з 3 модулів та 6 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, - 100 балів. Прохідний бал - 60 балів.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 8 год - лекційні заняття, 18 год - практична робота, 2 год – самостійна робота, 2 год - контрольні заходи (підсумковий тест).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем і модулів	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
МОДУЛЬ 1. Теоретичні засади та механізми мотивації в умовах кризи					
Тема 1.1. Мотиваційна криза: аналіз причин та типи мотивації.	2	4	-	-	6
Тема 1.2. Мотиваційний менеджмент як інструмент управління.	2	4	-	-	6
Усього по модулю 1	4	8	-	-	12
МОДУЛЬ 2. Інструментально-практичний практикум з мотивації учнів					
Тема 2.1. Психологічні закони та принципи підсилення самомотивації.	2	2	-	-	4
Тема 2.2. Прикладні практики та дидактичні інструменти мотиваційного дизайну.	2	4	-	-	6
Усього по модулю 2	4	6	-	-	10
МОДУЛЬ 3. Експертно-аналітичні інструменти внутрішньої мотивації					
Тема 3.1. Сфери підтримки внутрішньої мотивації за Ларрі Ферлаццо.	-	2	-	-	2
Тема 3.2. Позиція вчителя та гіперперсоналізація в українській школі.	-	2	-	-	2
Усього по модулю 3	-	4	-	-	4
Підсумкові заходи *(Фінальне тестування на платформі)*	-	-	2	2	4
УСЬОГО ГОДИН	8	18	2	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Теоретичні засади та механізми мотивації в умовах кризи.

Тема 1.1. Мотиваційна криза: аналіз причин та типи мотивації.

Природа та виклики сучасної мотиваційної кризи в школі. Хто винен і що робити? Аналіз базових типів мотивації (зовнішня vs внутрішня). Руйнування стереотипів про «швидкі рішення». Нові терміни на букву «М»: мотиваційні парадигми, потреби та мотиваційна грамотність.

Тема 1.2. Мотиваційний менеджмент як інструмент управління.

Мотиваційний менеджмент як вищий пілотаж управління освітнім процесом. Поняття мотиваційної політики та мотиваційної культури закладу освіти. Механізми розпізнавання та деескалації мотиваційних конфліктів. Перетворення особистої енергії учнів на вагомі освітні результати.

МОДУЛЬ 2. Інструментально-практичний практикум з мотивації учнів.

Тема 2.1. Психологічні закони та принципи підсилення самомотивації.

Закон оптимуму мотивації Єркса-Додсона та його практичне застосування. Мислення зростання (growth mindset) за Керол Двек: мистецтво хвалити дитину для підсилення її потенціалу. Вісім ключових принципів мотивації інших від Джона Адера. Способи підвищення здатності учнів до самомотивації.

Тема 2.2. Прикладні практики та дидактичні інструменти мотиваційного дизайну.

Практична робота зі створення «Дошки вибору домашніх завдань» (choice boards). Інструмент «Moving Motivators» за Юргеном Аппело: створення мотиваційного профілю учня та класу. Технологія «Мотиваційна стіна» або «Чому стіна» (Why Wall). Стратегія TUMS біля дверей. Розробка мотиваційного плану дій та мотиваційного календаря вчителя. Проведення Idea Mixer для комунікації тріади «учні – батьки – вчителі».

МОДУЛЬ 3. Експертно-аналітичні інструменти внутрішньої мотивації.

Тема 3.1. Сфери підтримки внутрішньої мотивації за Ларрі Ферлаццо.

Аналіз книги Ларрі Ферлаццо «Посібник з мотивації учнів: 50 способів підвищити внутрішнє бажання вчитися». Чотири сфери підтримки внутрішньої мотивації. Пошук методичних «родзинок» для впровадження в практику Нової української школи (створення «місії» класу, планування «договірних поєдинків»).

Тема 3.2. Позиція вчителя та гіперперсоналізація в українській школі.

Концепція «Сила Ще» (The Power of Yet) як опора психологічної безпеки. Стратегія «мудрого зворотного зв’язку» (wise feedback). Формування тепловимогливої позиції вчителя, яка мотивує. Гіперперсоналізація навчання в умовах кризових викликів. Мотиваційний потенціал особистості та закладу освіти у «сухому залишку».

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань:

1. Розробка дидактичного матеріалу: Створення інтерактивної «Дошки вибору домашніх завдань» (*choice boards*) з обраного предмета.
2. Проектування профілю: Побудова карти мотиваційних рушійних сил класу за допомогою адаптованої методики *Moving Motivators*.

3. Кейс-метод «Не хоче вчитися?!»: Моделювання алгоритму «мудрого зворотного зв'язку» (*wise feedback*) до учня з низьким рівнем навчальної мотивації.
4. Розробка стратегії: Складання індивідуального мотиваційного плану дій учителя (короткострокові інструменти vs довгострокові наслідки).

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Концепція мислення зростання Керол Двек та її вплив на подолання страху помилок у школярів.
2. Елементи гіперперсоналізації навчання як засіб подолання хронічної невмотивованості.
3. Оцінка мотиваційного потенціалу сучасного закладу освіти: критерії формування мотиваційного середовища.

3.3. Орієнтовний перелік тестових питань для підсумкового контролю:

1. Що, згідно з позицією автора курсу Віктора Громового, є вищим пілотажем управління в умовах мотиваційної кризи?

2. Який тип мислення, за дослідженнями Керол Двек, підсилює правильне мистецтво хвалити дитину?

3. Яку назву має прикладний інструмент за Юргеном Аппело, що використовується в курсі для створення мотиваційного профілю учня та класу?

4. Яка психологічна закономірність визначає наявність оптимуму мотивації для досягнення найкращих результатів у діяльності?

5. Скільки сфер підтримки внутрішньої мотивації виділяє у своєму посібнику Ларрі Ферлаццо?

6. Що означає концепція «Сила Ще» ("The Power of Yet"), яка вивчається в курсі?

7. Яку позицію вчителя стосовно учнів Ларрі Ферлаццо та Віктор Громовий визначають як таку, що реально мотивує до навчання?

8. Який інструмент мотиваційного дизайну англійською мовою має назву "choice boards"?

9. Скільки ключових принципів мотивації інших виділив дослідник Джон Адер?

10. Що є кінцевою метою інструменту «Мотиваційна стіна» ("Why Wall") в освітньому просторі класу?

11. Яка стратегія мотиваційної взаємодії реалізується безпосередньо «біля дверей» навчального кабінету?

12. Замість пошуку швидких і простих рішень, курс Громового орієнтує вчителя на:

13. Що з перерахованого є новим терміном на букву «М», який опановують слухачі курсу?

14. Який підхід до організації освітнього процесу розглядається в межах аналізу сучасних інструментів мотивації в Модулі 3?

15. Хто є обов'язковими учасниками Idea Mixer щодо обговорення поглядів на мотивацію до навчання згідно з Програмою?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (із змінами та доповненнями).
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX (із змінами та доповненнями).
3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до професійного стандарту вчителя» від 29.08.2024 № 1225.
4. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту "Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти"» від 17.09.2021 № 967.

Основна література:

1. Громовий В. Мотиваційні інструменти в практиці сучасної школи: посібник для мотиваційного дизайнера. К. : ТОВ «Всеосвіта», 2025. 160 с.
2. Двек Керол. Налаштуйся на зміну. Нова психологія успіху / пер. З англ. К. : Наш Формат, 2022. 296 с.
3. Ферлаццо Ларрі. Посібник з мотивації учнів: 50 способів підвищити внутрішнє бажання вчитися / пер. З англ. Львів : Видавництво Старого Лева, 2023. 240 с.

Додаткова література:

1. Освітній портал «Освітня політика» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://education-ua.org/
   (дата звернення: 19.06.2026).
2. Національна освітня платформа «Всеосвіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://vseosvita.ua/ (дата звернення: 19.06.2026).